

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

The Administrative Strategies for Catholic Basic Educational Schools in Bangkok Archdiocese Towards Asean Community.

วรารช เทียมสุวรรณ

* ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ผศ.ดร.วัชรพล วิบูลยศรีน

* อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน

* อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Worawat Tiamsuwan

* Doctor of Education in Educational Leadership Program, Graduate School,
Suan Dusit University.

Asst.Prof.Dr.Watcharapol Wiboolyasarin

* Lecturer of Language and Communication Program,
Faculty of Liberal Arts and Social Science, Suan Dusit University.

Assoc.Prof.Dr.Sirote Pholpuntin

* Rector of Suan Dusit University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 9 กุมภาพันธ์ 2562

* แก้ไข 22 กุมภาพันธ์ 2562

* ตอรับบทความ 11 มีนาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน 2. พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน 3. ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายทั้ง 4 ฝ่าย จำนวน 48 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 180 คน เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบเชิงปริมาณซึ่งเก็บจากแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน และการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน รับรองกลยุทธ์ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพทั่วไปของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนในภาพรวมของร่างกลยุทธ์หลักอยู่ในระดับมาก ร่างกลยุทธ์หลักด้านผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ร่างกลยุทธ์รองด้านนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เฉพาะด้านร่างกลยุทธ์รองด้านนักเรียน นักเรียนอยู่รวมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกลยุทธ์รองด้านครู ครูอยู่รวมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูสามารถถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกลยุทธ์รองด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกลยุทธ์รองด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน โปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สถานศึกษาปลูกฝังการรับใช้และการอุทิศตนให้กับนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และร่างกลยุทธ์รองด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องเรียนถ่ายเทอากาศได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การซ่อมไฟไหม้และแผ่นดินไหวเมื่อมีภัยทางธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ประเด็นสำคัญที่ได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับร่างกลยุทธ์หลัก 5 ด้านคือ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน และด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก และร่างกลยุทธ์รอง 10 ข้อ แบ่งเป็น ประเด็นที่นำมาพัฒนา 5 ข้อ (ร่างกลยุทธ์รองที่ได้คะแนนต่ำสุดของแต่ละด้าน) และ ประเด็นที่นำมาส่งเสริม 5 ข้อ (ร่างกลยุทธ์รองที่ได้คะแนนสูงสุดของแต่ละด้าน)

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน โดยการสนทนากลุ่มและการรับรองกลยุทธ์ จากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน และการรับรองกลยุทธ์จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาคาทอลิกจำนวน 5 คน เห็นด้วยทุกด้านกับร่างกลยุทธ์หลักและร่างกลยุทธ์รองของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนโดยให้มีการปรับเปลี่ยน และเพิ่มร่างกลยุทธ์รองบางประการ ตลอดจนเพิ่มเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญของแต่ละร่าง

กลยุทธ์รอง สรุปแล้วกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก
ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย กลยุทธ์
หลัก 5 ข้อ กลยุทธ์รอง 13 ข้อ เป้าหมาย 26 ข้อ และตัวชี้วัดสำคัญ 41 ข้อ

คำสำคัญ:

กลยุทธ์การบริหาร
การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
การศึกษาคาทอลิก
ประชาคมอาเซียน

Abstract

The objectives of the study were to 1) study the current state of basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community 2) develop the strategies for basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community 3) assess the strategies for basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community. This research was conducted in a combined methods of quantitative and qualitative. According to the quantitative method, the population was consisted of 48 schools in Bangkok Archdiocese which included principals or vice-principals and four departmental heads. The sample contained 180 respondents. Based on the qualitative method, the semi-structured interview was implemented with 10 school administrators. The focus-group discussion with 10 educational specialists and experts and the strategic assessment with five educational experts were conducted. The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, alpha coefficient and content analyses.

The research results showed that:

1. The current state of basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community in general was performed at the maximum level. The main strategy of administrator was at the highest level compared to other main strategies (student, teacher, curriculum, learning process and extra-curriculum activities, and environment and facilities). The minor strategy of student, in general,

was at the high level. Considered separately, the minor strategy of student, student staying with others happily had the highest arithmetic mean while the lowest arithmetic mean was found among students who took the international examinations. The minor strategy of teacher, teacher staying with others happily held the highest arithmetic mean while teacher teaching via electronic media contained the lowest arithmetic mean. The minor strategy of administrator, administrator communicating with other people in various levels effectively kept the highest arithmetic mean while the lowest arithmetic mean was found with administrator with little knowledge and competency in technological management. The minor strategy of curriculum, learning process and extra-curriculum activities, various learning programs in response to student's interest and potential contained the highest arithmetic mean. The lowest arithmetic mean was found in schools implanting social mind and dedication to student. The minor strategy of environment and facilities, the illuminated and ventilated classroom which was suitable for learning arranging had the highest arithmetic mean while those rehearsing about fire and earthquake had the lowest arithmetic mean.

2. The strategic development of Catholic basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community, based on the semi-structured interview, the ten informants (school administrators) shared the importance of the five main strategies which were about the student, the

teacher, the administrator, the curriculum, learning process and extra-curriculum activities, the environment and facilities. The 5 minor strategies with the lowest arithmetic mean were developed and the other 5 minor strategies with the highest arithmetic mean were supported.

3. The strategic assessment of Catholic basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN Community, based on the focus-group discussion with 10 educational administration experts and specialists and the strategic assessment with 5 Catholic educational administration experts, approved both main and minor strategies of Catholic basic school administration in Bangkok Archdiocese towards ASEAN community. However, some minor strategies were adapted and added up. In conclusion, the administrative strategies for Catholic basic educational school in Bangkok Archdiocese towards ASEAN community were consisted of 5 main strategies, 13 minor strategies with 26 goals and 41 major indicators in the minor strategies.

Keywords:

Administrative Strategies

Basic Education Schools in Bangkok Archdiocese

Catholic Education

ASEAN Community

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกของประชาคมอาเซียน ตระหนักว่าคุณภาพของการศึกษาเป็นกุญแจที่จะทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในขณะเดียวกันยังคงรักษาอัตลักษณ์ในภูมิภาคของตนอย่างเข้มแข็ง มุ่งมั่นที่จะส่งเสริมเป้าหมายของการรวมตัวกันเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกและส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือในภูมิภาค แนวคิดนี้ก่อให้เกิดความร่วมมือทางการศึกษาระหว่างประเทศที่ทำงานร่วมกันด้วยความมุ่งมั่นอย่างจริงจังเพื่อจุดมุ่งหมายของการเปลี่ยนกรอบแนวคิดและพฤติกรรมของเยาวชนอาเซียนให้ตระหนักถึงการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ของตนเองให้มากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการศึกษาในประเทศไทยสู่ความเป็นเลิศได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม สถานศึกษาคาทอลิกในประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงปัจจุบัน การจัดการศึกษาคาทอลิกมุ่งเน้นการจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศสู่การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สถานศึกษาชั้นพื้นฐานคาทอลิกเป็นกลุ่มสถาบันการศึกษาที่เน้นผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาทุกมิติโดยเฉพาะการพัฒนาด้าน

คุณธรรม และจริยธรรม คือ “คุณธรรมนำความรู้คู่ความสุข” เป็นแนวคิดที่สภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) ใช้เป็นแนวทางการจัดการศึกษาคาทอลิกเพื่อสร้างยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมคน และการใส่ใจในการจัดบริบทของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ประสานการเรียนรู้และพัฒนาการทุกอย่างเข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามหลักปรัชญาการศึกษาคาทอลิก (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2557)

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2557) กล่าวถึง รายงานเรื่อง บทบาทและศักยภาพของโรงเรียนคาทอลิก ปี 2014 สะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของโรงเรียนคาทอลิกในทัศนะของศิษย์เก่าและผู้ปกครอง เรียงตามลำดับจากการกล่าวถึงมากที่สุด 3 ประการแรก คือ 1. มุ่งเน้นการสอนเรื่องจริยธรรม คุณธรรมควบคู่ไปกับการให้ความรู้ทางวิชาการ 2. บุคลากรมีจริยธรรมสูง เอาใจใส่ หุ่เมเทในการดูแลเด็กนักเรียน และปฏิบัติต่อเด็กทุกคนอย่างเสมอภาค (ครู/อาจารย์/พนักงาน) 3. มีการสอนเรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม การเสียสละ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปัน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

นันทวิชญ์ ฉัตรบรรรยงค์ (2554) กล่าวถึงปัญหาของการศึกษาคาทอลิกว่า การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ส่งผลกระทบต่อการศึกษาคาทอลิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษาที่สังกัดสังฆมณฑลในประเทศไทย ทำให้สถาบันต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ปัญหายังเกิดจากภายในของสถานศึกษาคาทอลิกเอง เช่น

1. เพื่อความอยู่รอดของสถานศึกษาบางแห่ง จึงต้องปรับตัวตามกระแสของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยขาดความสำนึกถึงอุดมคติ หลักการ และเป้าหมายหลักตามที่พระศาสนจักรคาทอลิกกำหนด
2. การบริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารอยู่บ่อย จึงทำให้นโยบายการบริหารขาดความต่อเนื่อง

บาทหลวง เดชา อารณรัตน์. (ม.ป.ป.). กล่าวถึง สิ่งท้าทายในการจัดการเรียนการสอนว่า มี 3 ด้าน คือ

1. วิธีการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ยังคงสอนตามแบบเดิม เน้นครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนขาดความเข้าใจที่แท้จริง ในเนื้อหา และใช้สิ่งที่เรียนรู้ในชีวิตจริงไม่ได้
2. การส่งเสริมจริยธรรมให้แก่ นักเรียน ครูส่วนใหญ่ไม่ตระหนักในบทบาทการพัฒนาจริยธรรมให้แก่ นักเรียน และยังไม่มีความชำนาญ และ
3. การพัฒนาตนเองของครูโดยครูส่วนใหญ่ไม่ “อ่าน” หนังสือ ขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมและพัฒนาด้วยตัวเอง

ขวัญทิพย์ ชินเศรษฐวงศ์ (2557) ทำการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญในสพฐ. สพป. และสพม. จำนวน 19 คนและบุคลากรทางการศึกษาทั่วประเทศที่เกี่ยวข้อง จำนวน 488 คน ผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ประกอบด้วย 1. ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในศตวรรษที่ 21 และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาชาติเพื่อมุ่งสู่มาตรฐานการศึกษาในระดับชาติระดับอาเซียน และระดับสากล 2. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ มีทักษะการถ่ายทอด และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่อาเซียน 3. เร่งรัดการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกรูปแบบทุกระดับ เพื่อยกระดับมาตรฐานสู่อาเซียน 4. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกรูปแบบทุกระดับสู่มาตรฐานสากล

จากแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2560) ร่วมมือทางการศึกษากับประชาคมอาเซียน การจัดการศึกษาของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2557) แนวคิดของ

นันทวิชญ์ ฉัตรบรรยงค์ (2554) บาทหลวง เดชา อาภรณ์รัตน์ (ม.ป.ป.) และขวัญทิพย์ ชินเศรษฐวงศ์ (2557) ทำให้ผู้วิจัยสนใจและ มุ่งศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาสถานศึกษาชั้นพื้นฐานคาทอลิกให้โดดเด่นและเป็นที่ยอมรับของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการบริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารสถาน ศึกษาชั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านวิชาการ

1. สถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัย จากกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองด้านนักเรียน ครู หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรม พัฒนานักเรียน มาปรับปรุงพัฒนาด้านการ เรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น

ด้านการบริหาร

1. ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยจาก กลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองด้านผู้บริหารมา ปรับปรุงและพัฒนางานด้านการบริหารสถาน ศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น
2. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกฝ่าย เช่น สังฆมณฑลต่างๆ และคณะต่างๆ เช่น คณะ ฆราวาสเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย คณะ ซาเลเซียน เป็นต้น สามารถนำผลการวิจัยไป ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มี คุณภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน คือ เชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อพิสูจน์ถึงแนวคิดกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการ วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานของ ประเทศในอาเซียนและการจัดการศึกษาตาม แนวปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเอกลักษณ์ ของสถานศึกษาคาทอลิก ว่าสามารถนำมา ประยุกต์ใช้เป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา คาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ ประชาคมอาเซียนได้โดยศึกษาตามกรอบ แนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่1 ดังนี้

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

การจัดการศึกษาคาทอลิก

(สังเคราะห์จากงานวิจัยของเพียงแข
ภูผายาง, 2554; ศรีจรีน สิมมาลี, 2559;
ศิริรัตน์ อนุวัฒน์ประกิจ, 2557; สุรินทร์
จารย์อุปการะ, 2556; อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ,
2554; อรวรรณ จันทร์ชลอ, 2550)

1. ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก
2. วิสัยทัศน์การศึกษาคาทอลิก
3. พันธกิจการศึกษาคาทอลิก
4. เอกลักษณ์สถานศึกษาคาทอลิก

**มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานประชาคม
อาเซียน**

(สังเคราะห์จาก 10 ประเทศใน
ประชาคมอาเซียน คือ ราชอาณาจักรไทย
สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
เนการาบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐ
มาเลเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ราชอาณาจักรกัมพูชา
สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน คือ

1. ด้านนักเรียน
2. ด้านครู
3. ด้านผู้บริหาร
4. ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้
และกิจกรรมพัฒนานักเรียน
5. ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
สู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1. ด้านนักเรียน 2. ด้านครู 3. ด้านผู้บริหาร
4. ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน และ 5. ด้านอาคาร สถานที่
และสิ่งอำนวยความสะดวก

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียนหมายถึง การจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุผลตามแผนงานของสถานศึกษาที่ตั้งไว้มี 2 ตัวแปรคือ 1. การจัดการศึกษาคาทอลิก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1.1 ปรัชญาการศึกษาคาทอลิก 1.2 วิสัยทัศน์การศึกษาคาทอลิก 1.3 พันธกิจการศึกษาคาทอลิก และ 1.4 เอกลักษณ์สถานศึกษาคาทอลิก และ 2. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 2.1 ด้านนักเรียน 2.2 ด้านครู 2.3 ด้านผู้บริหาร 2.4 ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน และ 2.5 ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก

2. ด้านนักเรียน หมายถึง บุคคลที่ศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะสำคัญของผู้เรียน สมรรถนะผู้เรียน และมีคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักศาสนาของตน

3. ด้านครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักทางด้าน การเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

4. ด้านผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

5. ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน หมายถึง การจัดการศึกษาที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้านตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

6. ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง การจัดการศึกษาที่กำหนดให้สถานศึกษาจัดอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้และคุณธรรมของนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบเชิงปริมาณซึ่งเก็บจากแบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพจากการ

สัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ขั้นตอน การวิจัยมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพทั่วไปการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนโดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก และในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของประชาคมอาเซียน แหล่งข้อมูล ที่ใช้ศึกษาคือ ตำราเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาคาทอลิก และเว็บไซต์ มาตรฐานการศึกษาพื้นฐานของประเทศ สมาชิกประชาคมอาเซียน บุคคลที่ให้ข้อมูล คือผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกใน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 180 คน และเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน บุคคลที่ให้ ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสัมภาษณ์กึ่ง โครงสร้าง (semi-structured interview form)

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การนำเสนอร่างกลยุทธ์โดยการ สนทนากลุ่ม จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก จำนวน 10 คน และการรับรองร่างกลยุทธ์จาก ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาคาทอลิก จำนวน 5 คน และเครื่องมือที่ใช้คือ แบบนำ เสนอร่างกลยุทธ์ และแบบประเมินการรับรอง ร่างกลยุทธ์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษากลยุทธ์การบริหารสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑล กรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพทั่วไปการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน สรุปว่า ในภาพรวมของร่างกลยุทธ์หลักอยู่ใน ระดับมาก ร่างกลยุทธ์หลักด้านผู้บริหารมีค่า เฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าร่าง กลยุทธ์รองด้านนักเรียน นักเรียนอยู่รวมกันกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกลยุทธ์รองด้านครู

ครูอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ครูสามารถถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกายทุรกรวดด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ร่างกายทุรกรวด ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนา นักเรียน โปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อ

ตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่สถานศึกษาปลูกฝังการรับใช้และการอุทิศตนให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และร่างกายทุรกรวดด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องเรียนถ่ายเทอากาศได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การซ่อมไฟไหม้และแผ่นดินไหวเมื่อมีภัยทางธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามตารางที่ 1 และ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตลอดจนค่าแปลผลของร่างกายทุรกรวดหลักของสภาพทั่วไปการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ด้าน	ร่างกายทุรกรวดหลัก	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านนักเรียน	3.99	0.272	มาก
2.	ด้านครู	4.23	0.391	มาก
3.	ด้านผู้บริหาร	4.49	0.351	มาก
4.	ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักเรียน	4.41	0.346	มาก
5.	ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	4.39	0.417	มาก
รวม		4.30	0.355	มาก

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตลอดจนค่าแปลผลของร่างกลยุทธ์รองของสภาพทั่วไปการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ด้าน	ร่างกลยุทธ์รอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
นักเรียน	นักเรียนอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.46	0.499	มากที่สุด
นักเรียน	นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติ	3.02	1.180	ต่ำที่สุด
ครู	ครูอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	4.56	0.541	มากที่สุด
ครู	ครูสามารถถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี	3.61	0.610	ต่ำที่สุด
ผู้บริหาร	ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.83	0.373	มากที่สุด
ผู้บริหาร	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี	4.12	0.395	ต่ำที่สุด
หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน	โปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน	4.76	0.424	มากที่สุด
หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน	สถานศึกษาปลูกฝังการรับใช้และการอุทิศตนให้กับนักเรียน	4.08	0.726	ต่ำที่สุด
อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	ห้องเรียนถ่ายเทอากาศได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	4.68	0.466	มากที่สุด
อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	การซ่อมไฟไหม้และแผ่นดินไหวเมื่อมีภัยทางธรรมชาติ	3.73	1.020	ต่ำที่สุด

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน ร่างกลยุทธ์หลักทั้ง 5 ด้าน และ ร่างกลยุทธ์รองในแต่ละด้านที่ได้ค่าแปรผลสูงที่สุดนำมาส่งเสริม และต่ำที่สุดนำมาพัฒนา รวม 10 ข้อ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำนวน 10 คน และทั้ง 10 คนเห็นด้วยกับร่างกลยุทธ์หลักและร่างกลยุทธ์รองที่ได้จากผลการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียนและ สรุปเป็นข้อมูลตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ร่างกลยุทธ์หลักและร่างกลยุทธ์รองที่พัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ร่างกลยุทธ์หลัก	ร่างกลยุทธ์รอง
นักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. นักเรียนมีผลการทดสอบระดับชาติและนานาชาติ
ครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 2. ครูสามารถถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี
ผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี
หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน 2. สถานศึกษาปลูกฝังการรับใช้และการอุทิศตนให้กับนักเรียน
อาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องเรียนถ่ายเทอากาศได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ 2. การซ่อมไฟไหม้และแผ่นดินไหวเมื่อมีภัยทางธรรมชาติ

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียน สรุปว่า จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิก จำนวน 10 คน และการรับรองกลยุทธ์ จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาคาทอลิก จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกด้านของกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯสู่ประชาคมอาเซียนโดยให้มีการปรับเปลี่ยน และเพิ่มกลยุทธ์รองบางประการตลอดจนเพิ่มเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญของแต่ละกลยุทธ์รอง สรุปแล้วกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 5 ข้อ กลยุทธ์รอง 13 ข้อ เป้าหมาย 26 ข้อ และตัวชี้วัดสำคัญ 41 ข้อ สรุปเป็นตาราง ดังนี้

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4 กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน

ร่างกลยุทธ์หลัก	ร่างกลยุทธ์รอง
2. ด้านครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย และ 3 ตัวชี้วัดสำคัญ 2. การถ่ายทอดความรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย และ 2 ตัวชี้วัดสำคัญ
3. ด้านผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย และ 1 ตัวชี้วัดสำคัญ 2. ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้เทคโนโลยี ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย และ 2 ตัวชี้วัดสำคัญ 3. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล (เพิ่มเติมจากการสนทนากลุ่ม) ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย และ 1 ตัวชี้วัดสำคัญ 4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (เพิ่มเติมจากการสนทนากลุ่ม) ประกอบด้วย 4 เป้าหมาย และ 6 ตัวชี้วัดสำคัญ
4. ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. โปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน ประกอบด้วย 3 เป้าหมาย และ 4 ตัวชี้วัดสำคัญ 2. การปลูกฝังการรับใช้ และการอุทิศตนให้กับนักเรียน ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย และ 2 ตัวชี้วัดสำคัญ
5. ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องเรียนถ่ายเทอากาศได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ เปลี่ยนเป็นสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เอื้อต่อการพัฒนาความรู้และคุณธรรมของนักเรียน (เปลี่ยนตามการสนทนากลุ่ม) ประกอบด้วย 2 เป้าหมาย และ 3 ตัวชี้วัดสำคัญ 2. สถานศึกษาจัดให้มีการซ่อมไฟไหม้ และแผ่นดินไหวเมื่อมีภัยพิบัติทางธรรมชาติ เปลี่ยนเป็นการซ่อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ (เปลี่ยนตามการสนทนากลุ่ม) ประกอบด้วย 1 เป้าหมาย และ 1 ตัวชี้วัดสำคัญ
รวมทั้งสิ้น 5 กลยุทธ์หลัก	รวมทั้งสิ้น 13 กลยุทธ์รอง 26 เป้าหมาย 41 ตัวชี้วัดสำคัญ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพทั่วไปการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียนสังเคราะห์ได้ร่างกลยุทธ์หลัก 5 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านหลักสูตร กิจกรรมพัฒนานักเรียน และอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ จันทร์ชลอ (2550) เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญประเทศไทย พบว่า ได้ตัวบ่งชี้สำคัญตามมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู และด้านผู้บริหาร

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน มีร่างกลยุทธ์รอง 10 ข้อประกอบด้วยร่างกลยุทธ์รองที่ต้องพัฒนา 5 ข้อและต้องส่งเสริม 5 ข้อเช่น

2.1 ด้านนักเรียน นักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชนประเภทสายสามัญระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2556) ใน

ด้านทักษะชีวิตและงานอาชีพ ข้อที่ 2 กล่าวถึงนักเรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและยอมรับในข้อแตกต่างทางวัฒนธรรม

2.2 ด้านครู ครูอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตะวัน สือกระแสน์ (2556) เรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศพบว่า ด้านการบริหารบุคลากรให้ความสำคัญกับครูที่ต้องมีจรรยาบรรณครู เพื่อให้ครูทำงานและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.3 ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารมีทักษะด้านการสื่อสารกับบุคคลในระดับต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และเลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย บาทหลวง เดชา อารณรัตน์ (2561, 1 สิงหาคม) และรองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม บาทหลวง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ (2561, 2 สิงหาคม) ที่กล่าวว่า การสื่อสารเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการทำงาน และลักษณะของการสื่อสารเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ สิ่งที่ดีควรจะเป็นในการสื่อสาร คือการสื่อสารสองทาง กล่าวคือ การสื่อสารที่อยู่ในลักษณะของการพูดคุย การพบปะพูดคุยกัน เป็นการสื่อสารที่ดีที่สุดประการหนึ่ง ทั้งนี้เพราะ

การที่พูดคุยกันนั้นเป็นการได้พบหน้า พูดคุยแบบหน้าต่อหน้าได้ปรึกษาหารือกันโดยตรง เป็นการทบทวนความเข้าใจให้ตรงกัน คุณค่ากับการสั่งการ แต่การสั่งการเป็นลักษณะของผู้สั่ง และผู้รับคำสั่ง แต่การพูดคุยเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกันบนพื้นฐานของการเคารพในความคิดของกันและกัน และร่วมกันในการทำงาน

2.4 ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนานักเรียน เน้นโปรแกรมการเรียนที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความสนใจและศักยภาพของนักเรียน จากเกณฑ์การประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐานสากลของโรงเรียนเอกชนประเภทสายสามัญระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดโดย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2556) ในด้านการบริหารด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ข้อ 2.1.1 ให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและสากล

2.5 ด้านอาคาร สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องภาพลักษณ์ โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ปี 2010 อ้างถึงใน (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2557, หน้า 43) สรุปว่า “ผลการศึกษา

ภาพลักษณ์ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในมุมมองของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปสอดคล้องกัน โดยผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่คิดว่าภาพลักษณ์ด้านสถานที่ และสภาพแวดล้อมที่ดีที่สุด ได้แก่ ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน และความปลอดภัยในทรัพย์สินและร่างกาย ความปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข และอาคารและสิ่งก่อสร้างต่างๆ สวยงามและทันสมัย สถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้และคุณธรรม สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเหมาะสมกับการเรียนรู้ มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัย”

3. ประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สู่ประชาคมอาเซียน พบจุดที่น่าสนใจคือผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเสนอร่างกลยุทธ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ให้สถานศึกษาต้องพัฒนานวัตกรรมและจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรมของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยความคิดที่แตกต่างอย่างสร้างสรรค์ หรือที่เรียกว่าทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) สอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยสยาม

รองศาสตราจารย์ ดร.จอมพงศ์ มงคลวนิช (2018, 29 กรกฎาคม) และประธานสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการจัดการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนนท์ ลีลาตระกูล (2018, 30 กรกฎาคม) และแนวคิดของ อนุสรรา สุวรรณวงศ์ ที่กล่าวว่าบทบาทด้านการพัฒนาการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนยังไม่โดดเด่นเท่าที่ควร ดังนั้น นวัตกรรมจัดการสถานศึกษายุคใหม่จึงควรปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมีหน้าที่ระดมทรัพยากรและความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการพัฒนาของสถานศึกษา โดยส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครูโดยให้นักวิชาการเข้ามาร่วมจัดการเรียนการสอนกับครูเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สภาการศึกษาภาคทอริกแห่งประเทศไทย ควรส่งเสริมและพัฒนาให้สถานศึกษาเอกชนคาทอลิกดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมินกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองที่ค้นพบและปรับให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถาบันหรือหน่วยงานในการดูแลของสังฆมณฑลคณะนักบวช และฆราวาส

2. สถานศึกษาคาทอลิก ควรจัดทำเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการหรือการบริหารการศึกษาจากกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองที่ได้ ให้สอดคล้องกับปรัชญาคาทอลิก คือ รัก เมตตา รับผิดชอบ ฟันธง เป้าหมาย และ กลยุทธ์ ของแต่ละสถาบัน ซึ่งเกณฑ์นั้นต้องสอดคล้องกับบริบทของแต่ละคณะและมณฑลต่างๆ

3. สถานศึกษาหรือหน่วยงานเกี่ยวกับการศึกษาคาทอลิก สามารถนำกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองที่ได้ ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อเป็นเกณฑ์การประเมินผ่านโรงเรียนมาตรฐานคาทอลิกแห่งประเทศไทย เพื่อได้เป็นการจัดทำคู่มือหรือทดลองก่อนนำไปรับการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากลของคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ขวัญทิพย์ ชินเศรษฐวงศ์. (2557, พฤษภาคม-สิงหาคม). **ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ประชาคมอาเซียน**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7(2), 140-155.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2561, 29 กรกฎาคม). **รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยสยาม**. สัมภาษณ์.
- ณัฐนันท์ สีสาดระกุล. (2561, 30 กรกฎาคม). **ประธานสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาการจัดการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยบูรพา**. สัมภาษณ์.
- เดชา อารณรัตน์, บาทหลวง. (ม.ป.ป.). **เปิดขอบฟ้าการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: file:///G:/ตี%20%20เปิดขอบฟ้าการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย%20(1).pdf. วันที่ค้นข้อมูล: 1 สิงหาคม 2561.
- เดชา อารณรัตน์, บาทหลวง. (2561, 1 สิงหาคม). **ผู้อำนวยการฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และเลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย**. สัมภาษณ์.
- ตะวัน สือกระแสร์. (2556, กันยายน-ธันวาคม). **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 6 (3), 124-140.
- นันทวิชญ์ ฉัตรบรรยงค์. (2554). **รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลในประเทศไทยเพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: file:///C:/Users/PKN/Downloads/28582-Article%20Text-63008-1-10-20150112%20(2).pdf. วันที่ค้นข้อมูล: 17 พฤษภาคม 2561.
- เพียงแข ภูผายาง. (2554). **การประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกจังหวัดขอนแก่น**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศรีจรินทร์ สิมมาลี. (2559). **การพัฒนาแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีคุณภาพของโรงเรียนคาทอลิก**. (ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต). สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศิริรัตน์ อนุวัฒน์ประกิจ. (2557). **กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะรักเรียนโรงเรียนในสังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย**. (ปริญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาบริหารการศึกษา, ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษาคณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2557). **ก้าวต่อไปด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก: แนวทางเบื้องต้นของการจัดการศึกษาแบบคาทอลิก**. กรุงเทพฯ: สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สุรินทร์ จารย์อุปการะ. (2556). **การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก**. (ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). **การประเมินโรงเรียนที่มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากล**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.opec.go.th/ckfinder/userfiles/files/general/.../manual60.pdf. วันที่ค้นข้อมูล : 21 กรกฎาคม 2561.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. (2553). **เกี่ยวกับอาเซียน: ระบบการศึกษาไทย**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.bic.moe.go.th/newth/index.php?Option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=167:asean&Itemid=294. วันที่ค้นข้อมูล: 9 สิงหาคม 2561.
- อนุสรฯ สุวรรณวงศ์. (2559). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership)**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52233/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir>. วันที่ค้นข้อมูล: 12 สิงหาคม 2561.
- อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, (บาทหลวง). (2554). **การวิเคราะห์ความพร้อมของโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, บาทหลวง. (2561, 2 สิงหาคม). **รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม**. สัมภาษณ์.
- อรวรรณ จันทร์ชโล. (2550). **การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกสายสามัญในประเทศไทย**. (วิทยานิพนธ์ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Contextualized INEE Minimum Standards for Vietnam.** (2011). [Online]. Available: http://toolkit.ineesite.org/toolkit/INEEcms/uploads/1154Vietnam_MS_full_vcontextualized_handbook.pdf. (Access date: April 30, 2017).
- Department of Education. (2012). **The Quality Assurance & Accountability Framework.** [Online]. Available: <https://deped-qms.wikispaces.com/file/view/Overview+QAAF.pdf>. (Access date: April 28, 2017).
- Kingdom of Cambodia: Nation Religion King and Royal Government of Cambodia. (2015). **Education for All 2015 National Review: Cambodia.** [Online]. Available: <http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002297/229713e.pdf>. (Access date April 26, 2017).
- Ministry of Education. (2000). **The school excellence model: A guide.** Singapore: The School Appraisal Branch, Schools Division, Ministry of Education.
- Ministry of Education Brunei Darussalam. (2015). **Education For All 2015 National Review.** [Online]. Available: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002305/230503e.pdf>. (Access date: April 22, 2017).
- Ministry of Education, Youth and Sport. (2014). **Education Strategic Plan 2014-2018.** [Online]. Available: http://www.veille.univap.info/media/pdf/pdf_14363256_27550.pdf. (Access date : April 23, 2017).
- OECD, ADB. (2015). **Education in Indonesia: Rising to the Challenge, OECD Publishing.** [Online]. Available: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/education/education-in-indonesia_9789264230750en#WFICQ9J97IU#page6. (Access date: March 20, 2017).
- Preliminary Report: Malaysia Education Blueprint 2013-2025. (2012).** [Online]. Available: <http://www.moe.gov.my/userfiles/file/PPP/Preliminary-Blueprint-Eng.pdf>. (Access date: May 31, 2016).
- The Government of the Republic of the Union of Myanmar Ministry of Education. (2012). **Education for All: Access to and Quality of Education in Myanmar.** [Online]. Available: <http://yangon.sites.unicnetwork.org/files/2013/05/Education-for-All-in-Myanmar-Final2012-FEB-2.pdf>. (Access date: April 20, 2017).